

Méltóztassék a tisztelt közgyűlés őket egyesületünk kebelébe felvenni.

Évközben elhunyt tagtársaink névsora pedig a hozzánk beérkezett jelentések szerint a következő:

Kim Béla m. kir. főerdész; Lázár Jakab ny. jószágigzató; Sényi Győző m. kir. főerdész; Molnár István m. kir. erdőgyakornok; Mandelik Dániel ny. m. kir. erdőmester; Melczer Aurél ny. urad. erdőfelügyelő; Keleti Nándor ny. m. kir. főerdőtanácsos és Kelen Gusztáv kir. erdőfelügyelő.

Kegyeskedjék a t. közgyűlés az eddig követett kegyeletos szokáshoz hiven ezen elhunyt érdemes tagtársaik elvesztése felett sajnálatát és részvétét jegyzőkönyvileg kifejezni. (Helyes.)

Ezzel t. közgyűlés befejeztem tiszteletteljes jelentésemet s egy korábbi közgyűlés határozatának engedelmeskedve még csak azt kell megemlítenem, hogy néhai érdemes alelnökünk, boldog emlékezetű Wagner Károly sirját a lefolyt idő alatt is gondozásban részesítettük.

Az áterdölési fatömeg értékesítése téглаégetés útján.

Irta: Klauznitzer Vilmos, okl. erdész.

Vannak vidékek, ahol az áterdölési fatömeget egyáltalán nem lehet értékesíteni, sem pénzért sem pedig napszámért vagy más egyéb ellenszolgáltatásért.

Az erdészt kötelességén kívül ambíciója is sarkalja, hogy ilyen faterméseit szintén s legalább úgy értékesítse,

hogy legalább a termelési költségek fedeztessenek, a tulajdonképeni hasznot az áterdölt állab növekvésétől várván.

Különösen áll ez azokon a vidékeken, ahol a közösségek lakóinak maguknak is elegendő erdejük van, faforgasztó vállalatok pedig a közelben nincsenek.

A kezelésem alatt álló szávamenti erdőtől mintegy 300 k. holdnyi fiatal 25—45 éves tölgyesnek az áterdölése valószínűségi kérdés volt; a termelt gyenge minőségű fa azonban előreláthatólag nem volt eladható.

Igyekeztem tehát módot találni az értékesítésre úgy, hogy az áterdölést pénzbeli áldozatok nélkül foganatossíthassam.

Célomat úgy értem el, hogy a termelt fát, saját kezelésben, tégláégetésre használtam fel.

(Alábbi adataim 3 éves tapasztaláson alapulnak és 3 éven át gyűjtött átlagadatok).

Előzetes becslések szerint a 300 k. holdon összesen 3600 ürm. fát (20 cm. tulrakás) irányoztam elő; a tényleges fatömeg az előirányzatnál 300 méterrel, tehát körülbelül 8%-kal volt kevesebb. E hiányt egy szomszédos tiszta körisállabból pótoltam, ugyancsak áterdölés útján. A fának úgy előállítását, mint felhasználását három évre terveztem.

Célomhoz képest, alkalmas helyen, egy egészen közönséges tégláégető-kemenczét építtettem, melynek alaprajzát és metszetét a mellékelt ábrák mutatják.

Az egyes méretek a rajzon be vannak jegyezve, vagy 1 cm. = 2 m. lépték szerint leolvashatók, azért csak néhány góstitó megjegyzést fűzök a rajzokhoz.

A kemencze teteje ABC egyszerű, leszedhető deszka fedés; csupán arra szolgál, hogy a kemenczébe rakott, napon szárított anyagot az eső ellen védje.

EF tető, a tüzelőhely tetőzete, állandó jellegű és közönséges, egyszerű cserépfedés. A vizet egy csatorna *MN* fedett árokba (alagsó) vezeti, a melyen át az eltávozik.

O és *O*₁ ajtók a téglanyag be — illetőleg az égetett téglá vagy cserép kihordására valók; 1—5 oldalnyílásokon történik a fűtés; a füst szabadon emelkedik fel a téglanyag között maradt hézagokon.

A téglá és cserép előállítása, az égetés és más egyéb itt előforduló tennivalók tulajdonképen a tégláégetési üzemhez tartoznak, azért e dolgokat e helyen mellőzöm, annyival is, inkább, mert e kérdésekre vonatkozólag bármely építészeti munka kellő felvilágosítást ad; a kemenczét is csak azért tárgyalom bővebben, mert számításainknál a kemencze előállításának költségeit is ismernünk kell.

Ezek a következők:

118 m ³ földmunka	20 krjával	---	---	23 frt 60 kr.
195 m ³ téglafal anyaga és munkadíja				
5 frtjával	---	---	---	975 frt — kr.
50 m ² cseréptető	1 frt 20 krjával	---		60 frt — kr.
20 m. csatorna	1 forint 30 krajczárjával	---	---	26 frt — kr.
	Összesen	---	---	1084 frt 60 kr.

A pontos átlagszámítások szerint 1000 drb téglá vagy cserép előállításához 5 ürm. (20 cm. tulrakás) 5—10 cm. vastagságu gömbölyű fa volt szükséges (Domokos építéstana szerint hasáb fából csak három ürm. fa szükséges.

A fának előállítás az erdön 20 krjával	1 frt — kr.
Szállítása 50 krjával	2 frt 50 kr.
1000 drb téгла v. cserép átlagos munkadija	5 frt 25 kr.
1000 drb után földrongálás	— frt 50 kr.
1000 drb után homokhordás és eszközök kopása	— frt 50 kr.
A kemencze amortizációja és a befektetett tőkéek kamatai	2 frt — kr.
Összesen	11 frt 75 kr.

Mivel pedig az átlagos eladási ár 12 frt volt, költségeim nem csak fedezve voltak, hanem ezrenként 25 kr. tiszta haszon mutatkozott.

Természetes, hogy e csekély haszon mellett senki sem fog téglát égetni üzleti célból; valamint, hogy az én célo-
lom is kizárólagosan csak az volt, hogy az áterdőlés költségei fedezve legyenek; a mi teljesen sikerült is.

Sőt, ha az üzemet tovább folytathatnám, a tiszta haszon azonnal emelkednék, mert a kemencze még kibírná 8—10 évig is, holott a számítások szerint 3 év alatt amortizálódott.

Megemlítem végül, hogy a rajz szerint épülő kemenczéből 60.000 drb téгла és cserép kerül ki egy égetés után.

A fűtés nyolcz napig tart; ugyanaddig a kihülés is.

Egy nyáron át 4 égetésnél többre számítani nem lehet; az évi termelés tehát 240.000 drb cserép és téгла, az évi faszükséglet pedig 1200 ürm³.